

kort sagt alt det, som Begrundelsen indeholder, er sandt fra Ende til anden. Man maa jo haabe, at i Almindelighed er det saaledes, men jeg har truffet paa et Tilfælde, som jeg synes, at det høje Ting burde have Kendskab til, da det viser, hvor slet, hvor upaalideligt Rigsdagen undertiden kan være betjent af den Administration og de Embedsmænd, som Staten lønner.

Det drejer sig om 2 Lovforslag, som den tidligere Regering har forelagt Rigsdagen og faaet vedtaget her, nemlig Lovforslaget om Lønninger for Søværnet og Lovforslaget om Søtillæget og da igen navnlig Begrundelsen til det sidst omtalte Lovforslag. Jeg skal omtale dem i den Rækkefølge, jeg her har nævnt, og derfor først tage Spørgsmaalet om Lønninger for Søværnet. Man vil maaske synes fra enkelte ærede Medlemmers Side, at naar jeg drager et saadant Spørgsmaal frem som dette, er det kun Lapperier, og jeg skal give Ret i, at i Sammenligning med den Sum, som Statshusholdningen omfatter, er det Lapperier, men det drejer sig i alt Fald om et Hundrede Mennesker, faste Arbejds mænd og Haandværkere paa Orlogsværftet, dem, som man kalder de søgaaende, dem, som ere udsatte for at komme til at sejle, og som jo en Gang ere komne i Lag dermed, men som naturligvis ikke ønske at blive ved dermed, hvis de fremtidig skulle behandles paa den Maade, som nu sker ved de Love, som Regeringen har faaet vedtaget. Man maa lægge Mærke til, at det er Smaafolk, det her drejer sig om, Familiefædre, for hvem Berøvelsen af en Indtægt kan spille en ganske overordentlig stor Rolle, Afholdelsen af en Udgift naturligvis ogsaa, og som derfor maa være meget utilfredse med den Maade, hvorpaa de ere blevne behandlede.

Det drejer sig her — for at komme til Sagen — om Munderingspengene til de søgaaende Arbejds mænd og Haandværkere. Naar en af disse Folk tager ud at sejle, plejer han at gaa ned paa Depotet og der faa udleveret paa Kredit en Klædning, der ligner den, som Marinesoldaterne have. Det er den reglementerede Paaklædning for disse Folk, og det kræves af dem, at den skulle de gaa klædte i hver Dag. Denne Klædning afdrage de med et Par Kroner om Ugen, og de have hidtil faaet som Vederlag, fordi de selv bekoste deres Klædning, 27 Øre om Dagen. Ved Siden af dette have de haft en saakaldt Dusør af 10 Kr. om Maaneden, ogsaa fordi de altid skulde være parate til at sejle ud og derfor maatte

afse den lettere Adgang til at skaffe sig privat Arbejde, som den lille Lønning derude nødvendigvis kræver, at Folkene paa Orlogsværftet have. Den Gang vi fik denne Lov — den er stadfæstet den 27. Maj i Aar og gælder fra 1. April —, gjaldt der en samlet Maanedsløn af 78 Kr. for de Folk, som sejlede. Det gamle Tillæg er saa vel der som for de daglønnede Folk blevet samlet i den samlede Løn. De regne altsaa med et enkelt Beløb paa 78 Kr., men tillige fik de det nævnte Munderingstillæg og 10 Kr. om Maaneden i Dusør. Deres Dagløn var da i 1906—07 bleven fastsat til 3 Kr., det er den endnu, og det, som skete ved Loven af 27. Maj i Aar, var kun dette, at deres Dagløn blev overført til at være Søløn, men uden at de fik mere, end de ellers fik i Land, naturligvis med Undtagelse af, at de faa Skibskosten, og saa faa de desuden en Betaling af en halv Dagløn for Søn- og Helligdage. Da Loven var udkommen, gik man vistnok alle Steder — ogsaa paa Orlogsværftet og i Administrationen der — ud fra, at Folkene som hidtil skulde beholde de 27 Øre om Dagen i Munderingspenge. Og ved Afregninger, som er sket i Maj dette Aar, har det vist sig, at der er udbetalt det gamle Beløb, men de Folk, der have været ude at sejle senere, har man nægtet at udbetale de 27 Øre, og man har endda trukket det fra, de have faaet tidligere, efter at Loven var traadt i Kraft, idet man nu mente fra Administrationens Side, at de ikke kunde tilkomme dem. Hvor haardt det kan ramme de fattige Folk, Folk, som have Familie og paa Forhaand have beregnet den Afregning, de pleje at faa, naar de kom i Land efter en mange Gang farefuld Rejse, vil man se deraf, at Arbejds mænd, der have været udkommanderede som Hulgaster, Sygepassere eller til andet Arbejde, og som havde ventet sig en Afregning paa godt og vel 130 Kr., kun fik omtrent 50 Kr., altsaa lige pladask en Nedgang fra 130 til 50 Kr. Hvad det betyder for Folk, der sidde i smaa Kaar, kan man let sige sig, naar man ved, hvad Værdi Pengene have, naar Aarslønnen bevæger sig omkring smaa 1,000 Kr. Det var altsaa et meget haardt Slag for dem.

Ude paa Orlogsværftet raade til Dels endnu middelalderlige Forhold paa enkelte Omraader. Gennem Aarenes Løb, og jeg tør sige navnlig de sidste 6, 7—8 Aar, er der ved Hjælp fra forskellig Side, fra Finansudvalgets, fra forskellige Marineministres Side og ved den Paapegning, som har fundet Sted fra Folkene derude gen-